



**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSIOJI RINKIMŲ KOMISIJA**

**SPRENDIMAS
DĖL IŠORINĖS POLITINĖS REKLAMOS SKLEIDIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2014 m. vasario 12 d. Nr. Sp-27
Vilnius

Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimų įstatymo 45 straipsnio 4 dalimi ir Lietuvos Respublikos rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo 51 straipsnio 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Išorinės politinės reklamos skleidimo taisykles (pridedama).

Pirmininkas

Zenonas Vaigauskas

IŠORINĖS POLITINĖS REKLAMOS SKLEIDIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Išorinės politinės reklamos skleidimo taisyklės (toliau – Taisyklės) parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimų, Lietuvos Respublikos rinkimų į Europos Parlamentą ir Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymais.

2. Taisyklėse nustatoma Respublikos Prezidento rinkimų ir rinkimų į Europos Parlamentą išorinės politinės reklamos įrengimo ir skleidimo tvarka.

3. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

3.1. **Išorinė politinė reklama** suprantama kaip vaizdo ar garso priemonėmis viešai skleidžiama politinė reklama. Išorine politine reklama taip pat laikoma politinė reklama, skelbiama viešose vietose, pastatuose, transporto priemonėse.

3.2. **Politinė reklama** – valstybės politiko, politinės partijos, jos nario, politinės kampanijos dalyvio vardu ir (ar) interesais bet kokia forma ir priemonėmis už užmokestį ar neatlygintinai politinės kampanijos laikotarpiu ar tarp politinių kampanijų skleidžiama informacija, kuria siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose arba kurios skleidimu propaguojamas valstybės politikas, politinė partija, politinės partijos narys ar politinės kampanijos dalyvis, taip pat jų idėjos, tikslai ar programa.

3.3. **Rinkimų (referendumo) agitacija** – per rinkimų (referendumo) agitacijos kampanijos etapą politinei reklamai skleisti skirta veikla, kuria siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose.

II. IŠORINĖS POLITINĖS REKLAMOS PRINCIPAI IR REIKALAVIMAI

4. Rinkimų agitacija gali būti įvairių formų ir būdų, išskyrus tuos, kurie pažeidžia Lietuvos Respublikos Konstituciją ir įstatymus, prieštarauja moralei, teisingumui ar visuomenės darnai, neatitinka sąžiningų ir garbingų rinkimų.

5. Politinė reklama turi būti teisės aktų nustatyta tvarka pažymėta. Vyriausiosios rinkimų komisijos 2010 m. rugsėjo 7 d. sprendimu Nr. Sp-58 patvirtintas Politinės reklamos žymėjimo tvarkos aprašas. Šiame apraše nustatyti spausdintos ir elektroninėmis priemonėmis skleidžiamos politinės reklamos žymėjimo reikalavimai ir tų reikalavimų laikymosi priežiūros procedūros.

6. Politinė reklama, nepažymėta pagal teisės aktų reikalavimus arba pažymėta nesilaikant teisės aktų reikalavimų, laikoma paslėpta politine reklama ir yra draudžiama. Už jos skleidimą taikoma įstatymų nustatyta atsakomybė.

7. Politinės kampanijos laikotarpiu viešosios informacijos rengėjai ar skleidėjai politinę reklamą gali skleisti tik pagal visiems politinės kampanijos dalyviams vienodus įkainius ir sąlygas, pateiktus Vyriausiajai rinkimų komisijai.

8. Viešosios informacijos rengėjai ar skleidėjai gali atsisakyti skleisti politinę reklamą, kurioje yra kitas politines partijas ar politinės kampanijos dalyvius kompromituojančios medžiagos, jeigu atsisakoma prisiimti galimas atsakomosios nuomonės paskleidimo išlaidas.

9. Viešosios informacijos rengėjai ar skleidėjai negali sudaryti išskirtinių sąlygų kuriai nors partijai ar kandidatui, visuomeniniam rinkimų komitetui, taip pat negali atsisakyti vienodomis sąlygomis sudaryti sutartį su kokia nors partija ar kandidatu, visuomeniniu rinkimų komitetu.

10. Politinei reklamai, be specialių šiose taisyklėse nustatytų reikalavimų, taikomi ir Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatyme reklamai nustatyti principai ir reikalavimai.

11. Išorinė politinė reklama turi atitikti valstybinės kalbos vartojimą reglamentuojančių teisės aktų nuostatomis.

12. Draudžiama įrengti ir skleisti išorinę politinę reklamą:

12.1. ant statinių, kuriuose veikia valstybės valdžios, teisėsaugos, kitos valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos;

12.2. valstybės ar savivaldybių įmonėms priklausančiose viešojo transporto priemonėse ir ant jų. Respublikos Prezidento rinkimų išorinė politinė reklama gali būti skleidžiama tais atvejais, kai reklamos plotai ar vaizdo transliavimo įrenginiai priklauso ar yra perduoti naudotis tretiesiems asmenims, kuriems valstybės ar savivaldybių įmonės negali daryti tiesioginio ar netiesioginio lemiamo poveikio;

12.3. automobilių keliuose ir jų sanitarinės apsaugos zonose, taip pat gatvėse ir prie jų, jeigu ji gali užstoti technines eismo reguliavimo priemones, kelio ženklus, pabloginti matomumą, akinti eismo dalyvius, atitraukti jų dėmesį ir taip kelti pavojų eismo dalyviams, taip pat draudžiama naudoti reklamą, imituojančią kelio ženklus;

12.4. ant skulptūrų ir paminklų;

12.5. 50 metrų atstumu aplink pastatą, kuriame yra balsavimo patalpa;

12.6. neturint žemės, statinių ar kitų objektų, ant kurių ar kuriuose ji įrengiama, savininko sutikimo.

13. Išorinė politinė reklama saugomose teritorijose ir nekilnojamosiose kultūros vertybėse, taip pat jų teritorijose leidžiama tik suderinus su valstybės įstaiga, atsakinga už kultūros vertybių apsaugą, ir saugomos teritorijos steigėjo įgaliota įstaiga.

14. Leidus įrengti ir skleisti išorinę politinę reklamą viduje statinių, kuriuose veikia valdžios, teisėsaugos, kitos valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, (jei ten yra įrengtos tradicinės vietos įvairiems skelbimams) turi būti sudarytos vienodos sąlygos visiems politinės kampanijos dalyviams.

15. Pareiga nuimti išorinę politinę reklamą iki prasidedant įstatymų nustatytam laikui, kai rinkimų agitacija draudžiama (plačiau šių taisyklių III skirsnyje „RINKIMŲ AGITACIJOS DRAUDIMO LAIKOTARPIS“), tenka išorinę politinę reklamą paskelbusiam asmeniui.

III. RINKIMŲ AGITACIJOS DRAUDIMO LAIKOTARPIS

16. Rinkimų agitacija, nepaisant jos būdų, formų ir priemonių, draudžiama likus 30 valandų iki rinkimų pradžios ir rinkimų dieną iki balsavimo pabaigos, išskyrus nuolatinę vaizdinę agitaciją, iškabintą iki prasidedant šiam rinkimų agitacijos draudimui.

17. Nuolatinė vaizdinė agitacija tam skirtose vietose laikytina išorinė politinė reklama įrengta stacionariuose, ne laikinai rinkimams įrengtuose, išorinės reklamos stenduose ar vietose, kuri nesikeičia ir nėra techninėmis priemonėmis valdoma, tai yra techniškai gali būti sudėtinga pašalinti per trumpą laiką dėl didelių sąnaudų ir jokiais techniniais būdais negali būti keičiama (valdoma).

18. Politinė reklama ant transporto priemonių nelaikoma stacionaria, todėl tokia politinės reklamos forma negalima rinkimų agitacijos draudimo laikotarpiu, kurio metu nuo tokių transporto priemonių politinė reklama turi būti nuimta, arba tokie automobiliai negali būti naudojami ir laikomi viešose vietose.

19. Parduotuvių, rinkimų štabų ar kitų lankomų įstaigų ar privačių pastatų langai, durys, sienos, stogai nėra laikomi nuolatinėmis agitacijai skirtomis vietomis. Tokiose vietose rinkimų agitacijos draudimo laikotarpiu politinė reklama negalima, išskyrus rinkimų štabų informacines iškasas.

20. Rinkimų agitacijos draudimo laikotarpiu ir balsavimo iš anksto metu jokių vaizdinių rinkimų agitacijos priemonių (išskyrus tas, kurias išleido Vyriausioji rinkimų komisija) negali būti balsavimo patalpoje ir 50 metrų atstumu aplink pastatą, kuriame yra balsavimo patalpa, bei pastate, kuriame balsuojama specialiu paštu.

21. Jeigu tuo pačiu metu kartu vyksta kitų rinkimų agitacija arba agitacija dėl referendumo, rinkimų agitacija draudžiama likus 30 valandų iki rinkimų pradžios ir rinkimų dieną iki balsavimo pabaigos tokiomis pačiomis, kaip Taisyklių 20 punkte nurodyta, sąlygomis ir tvarka.

22. Informacija apie vykstančius rinkimus ar referendumą, jų svarbą valstybės gyvenimui, atvykusių balsuoti rinkėjų skaičių, dokumentus, kuriuos būtina turėti balsuojant, kvietimas atvykti balsuoti ar kita informacija, kuria neraginama nedalyvauti rinkimuose ar referendume, balsuoti už ar prieš kandidatą ar kandidatų sąrašą arba referendumui teikiamo sprendimo priėmimą, rinkimų (referendumo) agitacija nelaikoma.

IV. REIKALAVIMŲ, KELIAMŲ IŠORINEI POLITINEI REKLAMAI, PRIEŽIŪRA

23. Vyriausioji rinkimų komisija kontroliuoja, kaip laikomasi šių taisyklių reikalavimų.

24. Savivaldybių ir apylinkių rinkimų komisijos prižiūri, kaip laikomasi šių taisyklių reikalavimų jų savivaldybės ar apylinkės teritorijoje.

25. Už išorinės politinės reklamos skleidimo reikalavimų pažeidimą gali būti surašomas administracinio teisės pažeidimo protokolas. Jį gali surašyti vidaus reikalų ir policijos pareigūnai, Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos pareigūnai, valstybiniai miškų pareigūnai ir valstybiniai saugomų teritorijų pareigūnai, Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas ir šios komisijos nariai, savivaldybių, apylinkių rinkimų komisijų ar referendumo komisijų pirmininkai ir šių komisijų nariai.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

26. Asmenys, pažeidę šiose taisyklėse nustatytus išorinės politinės reklamos įrengimo ir skleidimo tvarkos reikalavimus, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

27. Visus ginčus dėl rinkimų agitacijos ir politinės reklamos skleidimo sprendžia Vyriausioji rinkimų komisija.
